

СТАН ГОТЕЛЬНОГО РИНКУ: ПОСТПАНДЕМІЧНІ НАСЛІДКИ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД

Аналізуючи тенденцію розвитку готельного господарства України, можна відзначити, що туристичний потік, починаючи з 2019 р. падає з року в рік у зв'язку з коронавірусом, а зараз з війною.

Зрозуміло, що у військовий час економіка України дестабілізована. На початку квітня український уряд заявив, що очікує скорочення ВВП до 16% у першому кварталі та до 40% наприкінці року.

Аналізуючи вплив війни на готельне господарство України, виділимо такі напрямки негативного впливу рис. 1.

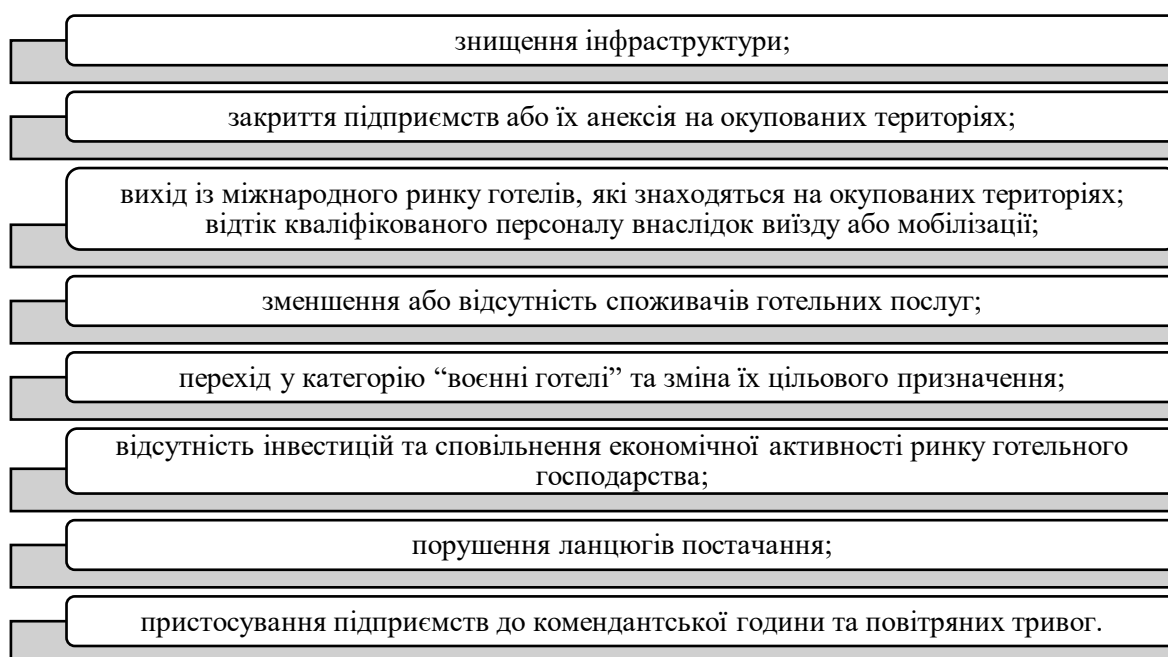

Рис. 1. Напрямки негативного впливу війни на готельне господарство [1]

Реалії війни спонукали готельєрів впроваджувати нові послуги та підвищувати соціальне значення готельних підприємств. Особливо це простежувалось у період забезпечення потреб внутрішньо переміщених осіб. Певна категорія готелів брали на себе витрати на проживання таких категорій, розширювали свої житлові приміщення. А деякі розглядали можливість надання додаткових послуг для такої категорії споживачів

Протягом останніх 5 років на ринку уклали понад 10 інвестиційних угод. Дохідність була низькою – до 5%, але сьогодні ситуація змінилася через значні руйнування та постійні обстріли з боку росії.

Нині є сенс вкладатися в смарт-апартаменти, які частково належать до житлової нерухомості й частково – до готельної.

На них буде запит у регіонах України зі стабільною безпечною ситуацією, оскільки люди переміщуються всередині країни та шукають нове житло на 3-6 місяців або до року. Власникам готельного бізнесу довелося сильно попрацювати над оптимізацією витрат, щоб утримати об'єкт на плаву. Цей період вимагав переосмислення процесів. Зазначимо такі способи економії рис. 2:

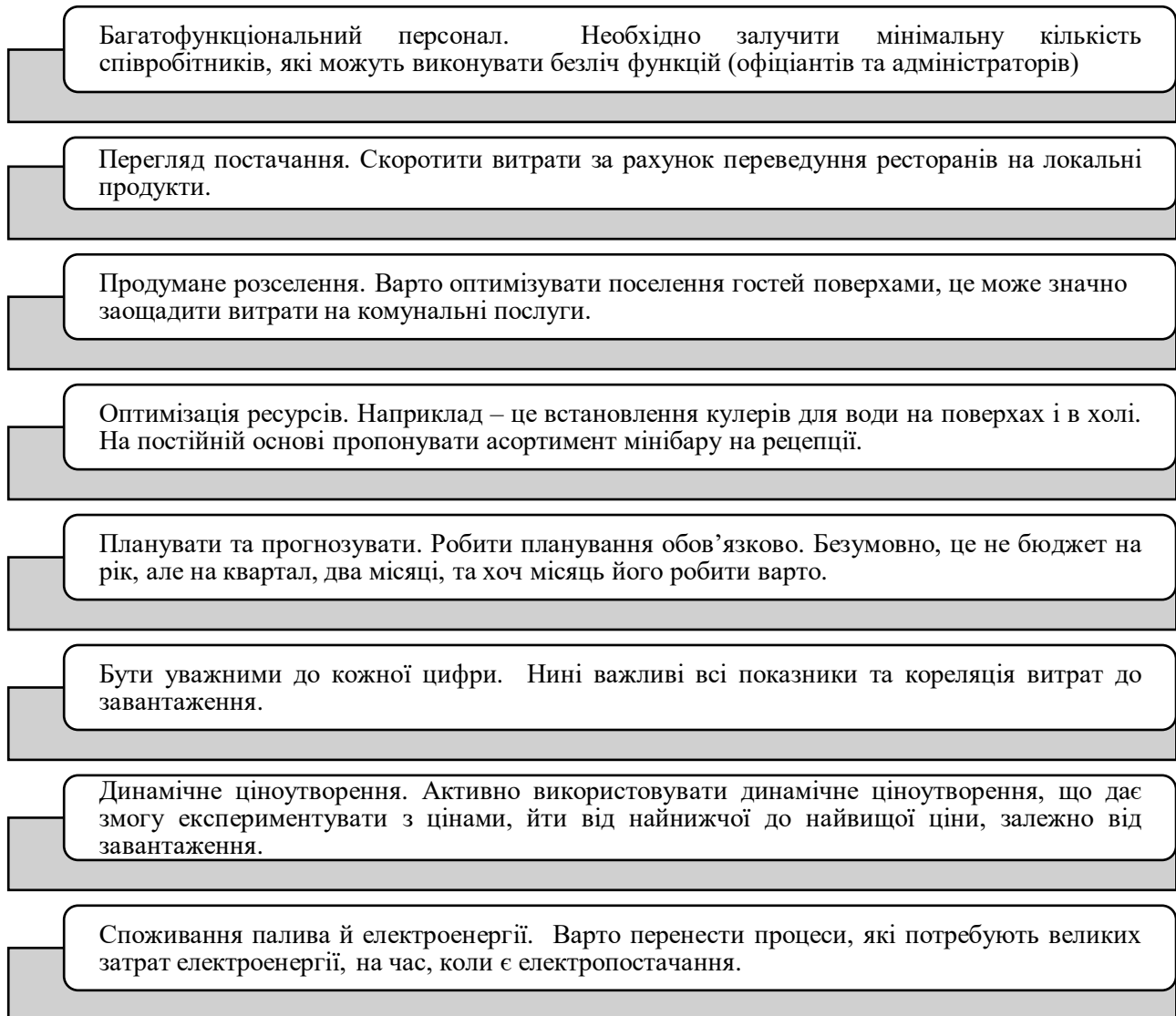

Рис. 2. Напрями оптимізації витрат [2]

Щодо внутрішнього туризму, вважаю, що він міцно закріпиться на заході України, бо навіть після нашої перемоги Приазов'я та Причорномор'я будуть певний час закритими через мінування акваторії. Також популярними стануть заміські готельні комплекси, куди можна доїхати за дві-три години на машині. Звісно, ситуація на півдні та сході абсолютна протилежна.

У Києві більшість інвесторів взяли паузу й не беруться закінчувати почате, якщо вклали менше 50% коштів. Вони чекають на закінчення бойових дій, щоб зрозуміти нову кон'юнктуру ринку і, можливо, зробити свій готель простішим за рівнем або, навпаки, дорожчим.

Список використаних джерел

1. Безручко Л. С., Білоус С. В., Філь М. І. Готельне господарство України в умовах війни: сучасний стан та перспективи розвитку / "Економіка та суспільство" Випуск № 47 / 2023. С.
1. Лупашко А. У якій ситуації опинився готельний бізнес під час війни <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/09/28/691984/>